

M(ò)bilitzem-nos per canviar el món - BLOC 4

Primer cicle secundària - 1er i 2on ESO

1. Introducció

Els recursos i activitats que es presenten a continuació van dirigits a l'alumnat de primer cicle de secundària.

Amb aquestes activitats es pretén que les persones participants siguin conscient de que les seves accions, com a ara la compra reiterada de productes tecnològics, poden tenir unes conseqüències no sempre positives pel medi ambient i els drets humans, i sobretot, que tenen les eines i capacitats per poder ajudar a solventar aquestes problemàtiques. És interessant realitzar aquesta activitat en aquests cursos ja que és el moment en el qual el jovent comença a utilitzar els dispositius electrònics (principalment "smartphones") en el seu dia a dia.

2. Objectius generals

- **Conèixer** la realitat des productes que utilitzem en el dia a dia
- **Entendre** la importància del comerç just i consum sostenible

A més, es pretén contribuir a l'assoliment d'una sèrie d'objectius i continguts presents als Annexos del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears.

BIOLOGIA I GEOLOGIA

BLOC 6. ELS ECOSISTEMES

- Factors desencadenants de desequilibris als ecosistemes.

VALORS ÈTICS

BLOC 5. ELS VALORS ÈTICS, EL DRET, LA DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS HUMANS I ALTRES TRACTATS INTERNACIONALS SOBRE DRETS HUMANS.

- La Declaració universal dels drets humans: origen històric, estructura i importància ètica i política.
- La defensa dels drets humans en el món actual. Problemes i reptes

3. Taula resum d'activitats

ABANS DEL TALLER (equip docent)		10 min
Activitat 1. Teniu mòbil? Recollida de dades		10
DURANT EL TALLER (equip Shikamoo)		50 min
Activitat 1. Introducció		5
Activitat 2. Interpretem les dades recollides		10
Activitat 3. Que sabem de la indústria dels mòbils? (kahoot)		15
Activitat 4: L'anatomia i l'origen dels mòbils		15
DESPRÉS DEL TALLER (equip docent)		15 min
Activitat 1. Passa la info!		15

Taula 1. Resum de la proposta i temporització aproximada.

4. Descripció activitats

ABANS DEL TALLER (equip docent)

Temporització total: depèn del temps que pugui dedicar el centre, aproximadament 10 minuts

ACTIVITAT 1 - Teniu mòbil? Recollida de dades

CONCEPTES CLAU: comerç just, consum sostenible, indústria tecnològica, drets humans i laborals

DESCRIPCIÓ GENERAL: L'equip docent convidarà a l'alumnat a recollir dades sobre els diferents qüestions relacionades amb els dispositius mòbils

GRUP MÀXIM: grup classe

TEMPORITZACIÓ: 10 minuts

OBJECTIUS:

- Ser conscients del consum de mòbils que fan al llarg del temps
- Aprendre a recollir informació

MATERIAL NECESSARI:

- Qüestionari (annex)

METODOLOGIA:

L'equip docent comentarà a l'alumnat que pròximament participaran a un taller sobre la indústria dels mòbils i la petjada que deixen al medi ambient i a les persones que hi treballen, principalment la dels països menys desenvolupats.

D'aquesta manera se'ls hi entregarà un formulari amb una sèrie de preguntes (disponible a l'annex) que hauran de contestar a casa, juntament amb les dades de la seva família o amics.

Les dades que s'extreuran del qüestionari seran: *quants de mòbils has tengut els darrer 5 anys? Què fas quan un mòbil comença a generar petits problemes? En funció de què escull el telèfon?*, etc. També se'ls hi demanarà que facin les preguntes a dues persones del seu entorn.

Seria recomanable respondre les enquestes a través del google forms, així les dades passaran directament a l'equip de Shikamoo, si no, aquestes dades s'haurien de fer arribar perquè es poguessin treballar i tenir preparades pel dia del taller.

DURANT EL TALLER (equip Shikamoo)

Temporització total: 50 minuts

ACTIVITAT 1 - Introducció

CONCEPTES CLAU: comerç just, indústria tecnològica

DESCRIPCIÓ GENERAL: Explicació del que es farà durant el taller i de com s'organitzarà la jornada. Introducció de la temàtica

GRUP MÀXIM: grup classe

TEMPORITZACIÓ: 5 minuts

OBJECTIUS:

- Conèixer que es farà durant el taller
- Conèixer l'equip Shikamoo

MATERIAL NECESSARI:

- Presentació de diapositives (annex)

METODOLOGIA:

L'equip de Shikamoo es presentarà i explicarà com es desenvoluparà el taller. Per fer la introducció de la temàtica s'ajudarà d'una presentació de diapositives de suport.

Abans de començar amb la intervenció, perquè sigui més participatiu, se pot demanar als nins i nines si saben que faran durant el taller, ja que ja hauran fet l'activitat prèvia amb l'equip docent.

ACTIVITAT 2. Interpretam les dades recollides

CONCEPTES CLAU: comerç just, indústria tecnològica, mòbils (smartphone), minerals de sang, contaminació, substàncies contaminants

DESCRIPCIÓ GENERAL: En aquesta activitat s'interpretaran les dades recollides en l'activitat prèvia al taller, a partir de la informació recollida a l'activitat anterior

GRUP MÀXIM: grup classe

TEMPORITZACIÓ: 15 minuts

OBJECTIUS:

- Conèixer la problemàtica de la fabricació dels "smartphones" i la seva indústria

- Entendre el que suposa pel medi i pels drets humans

MATERIAL NECESSARI:

- Dades qüestionaris de l'alumnat treballades
- Presentació diapositives de suport (annex)

METODOLOGIA:

En aquesta segona part del taller, l'educador o educadora mostrarà als nins i nines els resultats de les enquestes que varen fer per preparar la temàtica. Aquest resum dels resultats podrà incloure, per exemple, el número mitja de mòbils que han tengut durant 5 anys les persones enquestades, quants de km ocuparien tots els smartphones posats en fila, quant contaminen, etc.

Aquestes valoracions s'aniran complementant amb una presentació de diapositives, on apareixeran els resultats i dades curioses, com ara, quants de litres d'aigua contaminen un nombre determinats de mòbils, quantes tonelades de materials s'han d'extreure per poder fabricar-los, quantes persones se necessiten per extreure'ls, etc.

També se poden fer preguntes a les persones participants: *vos esperaveu aquests resultats? coneixieu aquestes dades? Creis que les persones que compram aquests productes som els responsables d'aquestes problemàtiques, etc.*

ACTIVITAT 3. Què sabem de la indústria dels mòbils? (kahoot)

CONCEPTES CLAU: comerç just, indústria tecnològica, mòbils (smartphone), minerals de sang, contaminació, substàncies contaminants, coltan

DESCRIPCIÓ GENERAL: A partir d'un test dinàmic online es veurà que saben els participants de la temàtica del taller

GRUP MÀXIM: grup classe

TEMPORITZACIÓ: 10 minuts

OBJECTIUS:

- Fer la primera aproximació a la temàtica
- Aprendre de forma dinàmica i lúdica

MATERIAL NECESSARI:

- Projector o pantalla digital
- "Kahoot" (usuari Shikamoo)
- presentació diapositives de suport

METODOLOGIA:

En aquesta activitat l'alumnat, abans de rebre cap tipus d'informació concreta sobre la temàtica, contestarà una sèrie de preguntes a partir de l'eina Kahoot, per poder ser conscients dels coneixements que tenen. Aquesta activitat complementarà a l'activitat posterior.

ACTIVITAT 4. L'anatomia i l'origen dels mòbils

CONCEPTES CLAU: Els de les activitats anteriors, coltan

DESCRIPCIÓ GENERAL: Les persones participants veuran com es un mòbil per dedins, i repassaran d'on provenen els components

GRUP MÀXIM: grup classe

TEMPORITZACIÓ: 15 minuts

OBJECTIUS:

- Conèixer la problemàtica de la fabricació dels "smartphones" i la seva indústria
- Ser conscients del que suposa la fabricació d'un smartphone
- Entendre el que suposa pel medi i pels drets humans
- Conèixer els mapes de Peters

MATERIAL NECESSARI:

- Dos mòbils desmuntats per peces
- diapositives de suport (annex)
- Palangana per posar les peces

METODOLOGIA:

En aquesta activitat serà necessari disposar de dos mòbils (smartphones) desmuntats per peces, perquè el grup participant pugui veure "l'anatomia" del dispositiu, i sigui conscient de tots els materials que se necessiten per conformar-los. Aniria bé tenir-ne dos perquè puguin

anar veient-ho d'una forma més àgil. Es proposa posar totes les peces a palanganes i ab les diapositives de suport anar explicant allò que sigui necessari.

Una vegada vistes totes les peces, es repassarà el que s'haurà explicat a activitats anteriors: la procedència dels materials que se necessiten per fabricar els dispositius.

Per finalitzar, se podrà fer una sèrie de preguntes a l'alumnat: ereu conscients que per fabricar aquestes petites peces, es produïssin tant de residus/ es violassin els drets humans i laborals? Us ha canviat la visió respecte a aquest problema? A partir d'ara, intentareu canviar una mica el consum d'aquests dispositius? etc. (i altres que puguin sorgir durant el desenvolupament de l'activitat).

DESPRÉS DEL TALLER (equip docent)

Temporització total: depèn del temps que vulgui es vulgui dedicar. Uns 15 minuts aproximadament.

ACTIVITAT 1. Passa la info!: https://projectemobil.aulamedia.org/?page_id=89

CONCEPTES CLAU: Conceptes apresos a les activitats anteriors

DESCRIPCIÓ GENERAL: Exploració de la web “projecte mòbil”

GRUP MÀXIM: grups classe

TEMPORITZACIÓ: 15 minuts

OBJECTIUS:

- Repassar els continguts apresos durant el taller
- Ampliar la informació
- Tenir eines per explicar a familiars i amistats

MATERIAL NECESSARI:

- ordinador

METODOLOGIA:

En aquesta activitat es convidarà al grup a investigar la web “projectemòbil” per tal d'ampliar coneixements sobre la temàtica tractada, i tenir algun recurs per poder explicar des de casa a familiars i amics la problemàtica que es viu en aquest tipus d'indústria, de manera que de cada vegada hi hagi més gent assabentada i es pugui arribar a una alternativa òptima.

Entre tot el que es pot trobar a la web, es recomana la visualització dels vídeos.

Com a segona opció, amb la informació recollida a la web, es podrien realitzar murals informatius, per grups petits, per penjar al centre educatiu i que la informació arribàs a tots els cursos.